

Z obsahu: Energetické společnosti požadují nový „klimaticko-energetický balíček“ pro období 2020–2030 | Experti IAEA dokončili posudek na sanaci okolí Fukušimy | Studie: Rozvodná síť se musí do roku 2030 zdvojnásobit | IEA proti fosilním palivům | Komise povolila podporu projektu na získávání energie z moře

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

přinášíme Vám listopadové informace z Evropské agendy. Havárie japonské jaderné elektrárny Fukušima, způsobená souhrou extrémních přírodních faktorů, má dopady především v Evropské unii, jejíž některé členské státy pro uklidnění veřejného mínění přehodnocují své energetické koncepce bez ohledu na potřeby své země a regionu. Po Německu, kde aktuálně energetické koncerny žalují spolkovou vládu, nyní také Belgie diskutuje možnost obnovení platnosti zákona z roku 2003, který uzákonil harmonogram pro odstavení všech sedmi jaderných bloků v letech 2015–2025. Podrobnosti přinášíme na následujících stránkách. Jaderná energetika bude tématem opět v prosinci, a to na úrovni Evropské rady.

Evropská komise představila nový infrastrukturní balíček, současně také pozorně sleduje projednávání směrnice k energetické účinnosti, která uvažuje o zavedení závazných cílů po vyhodnocení pokroku v roce 2013 tak, aby bylo dosaženo cíle zvýšení o 20%. Dokončení projednávání a přijetí směrnice se dá očekávat během dánského předsednictví Rady EU. Přijímat se bude řádným legislativním postupem, tj. procedurou spolurozhodování, kdy hlasy členských států mají stejnou váhu jako hlas Evropského parlamentu.

V části „Energetika v Evropě a ve světě“ najdete mj. odkaz na studii, podle které bude v Unii zapotřebí do roku 2030 zdvojnásobit dnešní kapacitu přenosových sítí, přinášíme informace o posudku Mezinárodní agentury pro atomovou energii k sanaci okolí Fukušimy a o rozhodnutí britské vlády snížit dotace na solární energii. V rubrice FAQ přinášíme podrobnosti z činnosti Energetického společenství, které oslavilo páté výročí. V sekci Evropských zajímavostí přinášíme pokračování článku k derogacím a přinášíme novinky o CDM kreditech pro uhelné elektrárny a informace o Světovém energetickém výhledu Mezinárodní energetické agentury (IEA).

Doufám, že i tentokrát pro Vás bude náš měsíčník příjemným zpestřením a zachováte nám svoji přízeň i do budoucna.

S pozdravem a přáním příjemného čtení

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Evropská agenda,

Duhová 2/1444, Praha, 140 53, eu@cez.cz

Zuzana Krejčířiková, manažerka pro evropskou agendu,
+420 211 042 509, zuzana.krejcirikova@cez.cz |

Jiří Horák, +420 211 042 510, jiri.horak03@cez.cz |

Lucie Horová, +420 211 042 704, lucie.horova@cez.cz |

Jan Prášil, +420 211 042 580, jan.prasil@cez.cz |

Veronika Stejskalová, +420 211 042 445,
veronika.stejskalova@cez.cz |

Barbora Vondrušková, +420 211 042 572,
barbora.vondruskova@cez.cz |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |
Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Evropská agenda neručí za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Evropská komise
představila nový
infrastrukturní balíček

EU má 60% šanci na
splnění závazku v oblasti
zvýšení energetické
účinnosti

Energetické společnosti
požadují nový
„klimaticko-energetický
balíček“ pro období
2020–2030

EVROPSKÁ KOMISE PŘEDSTAVILA NOVÝ INFRASTRUKTURNÍ BALÍČEK

Evropská komise představila v druhé polovině října pro energetiku dva velmi důležité návrhy nařízení, které spolu velmi úzce souvisí a které si do budoucna kladou za cíl podpořit rozvoj pro EU prioritních infrastrukturních projektů z oblasti přenosu elektřiny a dopravy zemního plynu a ropy.

Navazují na dřívější systém podpory energetické infrastruktury TEN-E a zaujímají velmi důležité místo v kontextu evropské strategie Evropa 2020, protože právě rozvoj infrastruktury je nezbytnou podmínkou pro splnění evropských cílů 20–20–20 do roku 2020. První nařízení – „Instrukce pro trans-evropskou infrastrukturu“ – představuje svým způsobem návod, jak definovat projekty společného zájmu, jak postupovat při schvalovacím řízení a udělování povolení těmto projektům, ale i jak zapojit veřejnost, upravit regulační záležitosti a jakým způsobem čerpat prostředky z evropských zdrojů. Toto nařízení se tak bude vztahovat pouze na vybrané projekty splňující řadu kritérií a uvedených na seznamu projektů společného zájmu (PCI), jež bude každé dva roky aktualizován na dvou úrovních – regionální a evropské – společným úsilím sdružení ENTSO-E, agentury ACER, příslušných regionálních skupin,

ENERGETICKÁ POLITIKA EU

Evropská komise představila nový infrastrukturní balíček

EU má 60% šanci na splnění závazku v oblasti zvýšení energetické účinnosti

Energetické společnosti požadují nový „klimaticko-energetický balíček“ pro období 2020–2030

operátorů přenosových soustav, členských států a Evropské komise. Vyplývá z něj rovněž, že v každém státě by měl být za udělení projektového povolení pro PCI zodpovědný jediný úřad, přičemž celková doba schvalovacího řízení až do vydání povolení nepřesáhne 3 roky.

V oblasti financování pak tyto Instrukce odkazují na druhý jmenovaný návrh nařízení – „Nástroj pro propojení Evropy“ (CEF) – který upravuje financování nejenom energetických infrastrukturních projektů, ale také projektů dopravních a informačně-komunikačních. Z návrhu vyplývá, že vyhrazený rozpočet bude představovat na období 2014–2020 celkem 50 mld. EUR, přičemž pro energetiku bude v uvedeném období k dispozici 9,1 mld. EUR. Podpora bude mít podobu grantů a finančních nástrojů a projekty bude možné financovat pomocí tohoto nástroje až do výše 80 %.

Více informací na [a](#)

EU MÁ 60% ŠANCI NA SPLNĚNÍ ZÁVAZKU V OBLASTI ZVÝŠENÍ ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI

Generální ředitel pro energetiku Philip Lowe pro server Euractiv prohlásil, že pravděpodobnost splnění cíle EU zvýšit do roku 2020

energetickou účinnost o 20% je při současném pokroku zhruba na úrovni 60%.

Energetická účinnost je jediným cílem strategie Evropa 2020, který není závazný. Server nadále po seznámení se s dopadovou studií, vypracovanou v souvislosti s Cestovní mapou pro přechod k nízkouhlíkové ekonomice do roku 2050 uvádí, že na investice do energetické účinnosti působí negativně hospodářská krize a rozdílné zájmy jednotlivých aktérů trhu. V současné době projednávána směrnice o energetické účinnosti vzbuzuje negativní reakce u řady členských států, které se mj. obávají jak vysokých krátkodobých nákladů spojených s realizací navržených opatření, tak např. obtížné proveditelnosti některých návrhů (např. odpovědnosti distribučních společností za úspory na straně zákazníků).

Více informací na [a](#)

ENERGETICKÉ SPOLEČNOSTI POŽADUJÍ NOVÝ „KLIMATICKO-ENERGETICKÝ BALÍČEK“ PRO OBDOBÍ 2020–2030

Koalice tří evropských energetických společností – nizozemské Eneco, dánské Dong

Energy a britské SSE – žádá Evropskou komisi o přípravu ambiciózního druhého klimaticko-energetického balíčku, který by měl obsahovat především závazné cíle pro snižování emisí CO₂.

Toto úsilí poukazuje na mezeru v evropské legislativě: klimaticko-energetický balíček z roku 2009 stanovil pravidla pro redukci emisí oxidu uhličitého do roku 2020; jelikož je však plánování v energetice charakteristické svojí dlouhodobostí a aktuálně dokončovaná cestovní mapa pro energetiku poskytne pouze orientační výhled do roku 2050, nemají energetické společnosti jasnou představu o evropské energetické vizi pro období 2020–2030.

A právě zřetelná a předvídatelná energetická politika EU je nyní nezbytná proto, aby mohly energetické společnosti investovat do takových inovací a zdrojů, umožňujících splnění evropských cílů pro snížení emisí CO₂ do roku 2050 ve výši 80–95% ve srovnání s rokem 1990, deklarovaných Evropskou radou v únoru 2011.

Více informací na [a](#)

ENERGETIKA V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

Experti IAEA dokončili posudek plánů japonské vlády na sanaci okolí Fukušimy

Britská vláda sníží dotace na solární energii, její výrobci kontrují žalobou

Studie: Rozvodná síť se musí do roku 2030 zdvojnásobit

Nord Stream spuštěn

Pobaltské státy požádaly EU o vyřešení sporu o terminál LNG

EXPERTI IAEA DOKONČILI POSUDEK PLÁNŮ JAPONSKÉ VLÁDY NA SANACI OKOLÍ FUKUŠIMY

Tým dvanácti expertů Mezinárodní agentury pro atomovou energii (IAEA) dokončil dne 15. října posudek strategie a plánů japonských úřadů na sanaci okolí jaderné elektrárny Fukušima Daiči.

Podle vedoucího týmu Juana Carlose Lentijo Japonsko dosáhlo na všech úrovních velkého pokroku a náprava životního prostředí v oblasti se ubírá správnou cestou.

Zpráva podporuje Japonsko, aby pokračovalo ve svém úsilí, a připojuje další doporučení ke zvládnutí situace. IAEA rovněž ubezpečuje japonské úřady, že bude nadále s likvidací následků zemětřesení a následného zaplavení elektrárny v rámci svých možností vypomáhat.

Více informací na [21](#)

BRITSKÁ VLÁDA SNÍŽÍ DOTACE NA SOLÁRNÍ ENERGIÍ, JEJÍ VÝROBCI KONTRUJÍ ŽALBOU

Britská vláda potvrdila dne 31. října spekulace, že od 12. prosince sníží domácnostem dotace na energii, pocházející ze solárních elektráren, a to z 43 na 21 pencí na 1 kWh.

Důvodem je podle ministra pro klimatické změny Grega Barkera boom produkce solární energie v zemi, v jehož důsledku se stalo vyplácení štedrých dotací pro státní pokladnu neudržitelné. Reakce producentů solární energie na sebe nenechala dlouho čekat a jejich právníci již připravili žádost o soudní přezkoumání vlád-

ního rozhodnutí. Výrobci upozorňují zejména na příliš krátký časový úsek mezi oznámením o snížení dotace a jeho vstoupením v platnost, který podle jejich názoru není v souladu s britským právem. Soud souhlasil s rychlejším zahájením projednávání případu s ohledem na časový tlak, který byl na energetické společnosti vytvořen. Ty jsou se snížením dotací v principu smířeny, ale doufají, že se jim ho podaří alespoň oddálit.

Více informací na [21](#)

ENERGETIKA V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

Experti IAEA dokončili posudek plánů japonské vlády na sanaci okolí Fukušimy

Britská vláda sníží dotace na solární energii, její výrobci kontrují žalobou

Studie: Rozvodná síť se musí do roku 2030 zdvojnásobit

Nord Stream spuštěn

Pobaltské státy požádaly EU o vyřešení sporu o terminál LNG

STUDIE: ROZVODNÁ SÍŤ SE MUSÍ DO ROKU 2030 ZDVOJNÁSOBIT

Podle studie Evropské klimatické nadace (ECF) pomůže zdvojnásobení kapacity přenosových soustav v EU do roku

2030 zachovat nízkouhlíkový systém a velkoobchodní ceny elektřiny nákladově nejefektivnější.

Národní plány pro obnovitelné energie spolu s desetiletým plánem rozvoje sdružení evropských provozovatelů přenosových soustav ENTSO-E jsou podle ECF dostatečné k vyrovnání plánovaného (navýšení obnovitelných zdrojů) energetického mixu v roce 2020. Studie odhaduje výši nutných investic na 68 mld. eur mezi lety 2020 a 2030, má-li být vystavěno navíc 109 GW přenosové kapacity, především přeshraniční. To představuje 50 % nárůst oproti plánům pro rok 2020 a téměř zdvojnásobení dnešní stávající kapacity.

Více informací na [E](#)

NORD STREAM SPUŠTĚN

Německá kancléřka Angela Merkelová a ruský prezident Dmitrij Medveděv spustili dne 8. listopadu provoz první větve plynovodu Nord Stream.

Oba státníci symbolicky otočili plynovým kohoutem na severovýchodě Německa, poblíž města Lubmin, kam bude zemní plyn v objemu okolo 55 miliard m³ ročně směřovat po dně

Baltského moře z ruského Vyborgu. Hlavním odběratelem bude přímo Německo, ale pomocí návazných potrubí bude plyn dopravován i do několika dalších evropských zemí. Příští rok by se měla být do provozu uvedena i jeho druhá větev. Otazníkem u vzniku projektu zůstává, zda se jedná o přísun nového plynu na trh, nebo o změnu trasy dosavadních dodávek. Nord Stream obchází Ukrajinu, přes jejíž území doposud zemní plyn z Ruska do západní Evropy proudil a kde v minulosti vznikaly problémy s jeho dodávkami do Evropy. Česká republika přijde o dvě třetiny tranzitních poplatků.

Podle např.: [E](#)

POBALTSKÉ STÁTY POŽÁDaly EU O VYŘEŠENÍ SPORU O TERMINÁL LNG

Evropská Komise musí nyní najít kompromisní řešení sporu pobaltských zemí o umístění plánovaného terminálu pro zkapalněný zemní plyn (LNG).

Jednání Litvy, Lotyšska a Estonska totiž nevedla k dosažení kompromisu, což potvrdil lotyšský premiér V. Dombrovskis, který zároveň navrhl, aby tři pobaltské země namísto terminálu společnými silami postavily nový

EVROPSKÉ ZPRÁVY A ZAJÍMAVOSTI

Podmíněné odstavení jádra v Belgii

Derogace v pohybu

CDM kredity pro uhelné
elektrárny se neosvědčily

Tažení IEA proti fosilním
palivům

plynovod z Polska do litevského Vilnius. Pro úplnost dodejme, že během vyjednávání o umístění prosazovalo Lotyšsko Rigu jako nejvhodnější lokalitu – Litva a Estonsko však svůj souhlas podmínily vyjádřením Evropské komise potvrzujícím, že Riga je skutečně nejvhodnější lokalita, jelikož jak Estonsko, tak Litva mají vlastní LNG projekty, kterých se nechtějí vzdát. Riga je jako lokalita pro nový terminál ale skutečně zajímavá – leží ve středu pobaltí, má rozvinutou síť plynovodů a disponuje podzemními plynovými zásobníky v Incukalnsu.

Návrh lotyšského premiéra o konstrukci nového plynovodu dokonale zaskočil jeho protějšky, litevského premiéra A. Kubiliuse i estonského premiéra A. Ansipa, má však svoji vnitřní logiku. Jelikož je Polsko napojeno na německou rozvodnou síť a Lotyšsko na tu litevskou, výstavbou plynovodu mezi Polskem a Litvou by Lotyšsko zároveň diverzifikovalo dodavatele, resp. tranzitéra. Polsko má navíc vlastní, relativně pokročilý, projekt LNG terminálu, který by mohl sloužit zároveň jako zdroj pro avizovaný polsko-litevský plynovod. Evropská Komise si aktuálně pro toto rozhodnutí nechává zpracovat studii od externího konzultanta.

Více informací na [21](#)

PODMÍNĚNÉ Odstavení JÁDRA V BELGII

Světové tiskové agentury na začátku listopadu informovaly, že Belgie by se mohla přidat k zemím, které do budoucna odmítnou jádro ve svém energetickém mixu.

Jak potvrdila mluvčí přechodné vlády, Belgie nyní diskutuje možnost obnovení platnosti zákona z roku 2003, který uzákonil harmonogram pro odstavení všech sedmi jaderných bloků v letech 2015–2025. O tom, že se však nejedná o finální rozhodnutí, svědčí dvě okolnosti.

Zprv, podobná diskuze se vede v Belgii

dlouhodobě a v roce 2009 dokonce vyústila ve vládní dohodu o prodloužení provozu stávajících zařízení o deset let (dohoda však kvůli pádu vlády nevstoupila v platnost).

Zadruhé, jádro dosud tvořilo majoritní zdroj energie – dle Mezinárodní agentury pro atomovou energii dosáhla v zemi v roce 2010 výroba elektřiny z jádra 45,7 TWh a tvořila tak téměř 52% celkové dodávky elektřiny. I proto je zvažování optimálního mixu a případné odstavení jádra podmíněno jednak nalezením reálné alternativy, která zajistí pokrytí energetických potřeb a současně zabrání překotnému růstu cen, dále pak budoucím vývojem belgické ekonomiky, uvolnil-by pokles poptávky kapacitu sítě pro absorpci jiných zdrojů (podobný krátkodobý vývoj se předpokládá také v Německu).

Více informací na [21](#)

DEROGACE V POHYBU

V minulém čísle byl stručně popsán proces vzniku žádosti ČR o derogace včetně příslušných legislativních aktů.

Dnes přinášíme stručnou charakteristiku logiky žádosti. Jak již bylo zmíněno, v jejím rámci se mohou státy, které splní příslušné podmínky,

EVROPSKÉ ZPRÁVY A ZAJÍMAVOSTI

Podmíněné odstavení
jádra v Belgii

Derogace v pohybu

**CDM kredity pro uhelné
elektrárny se neosvědčily**

Tažení IEA proti fosilním
palivům

odchýlit od základního principu přidělování povolenek na emise CO₂ – aukcí – v sektoru elektroenergetiky a přidělit dané množství povolenek bezplatně – tzv. derogace. V roce 2013 může činit bezplatná alokace maximálně 70 % průměrného ročního množství ověřených emisí v období 2005–2007, přičemž toto množství se musí lineárně či nelineárně snižovat na nulovou hodnotu v roce 2020.

ČR plní podmínku vysoké uhlíkové náročnosti hospodářství s relativně nižší tvorbou HDP na obyvatele, a proto je oprávněna využít možnosti bezplatně přidělit tuzemským provozovatelům povolenky výměnou za uskutečnění investic do snížení emisního faktoru výroby v minimální výši odpovídající hodnotě bezplatné alokace. Celkové množství povolenek, které lze v ČR v daném období bezplatně přidělit je 107 mil. pro přibližně 50 oprávněných provozovatelů, přičemž metodou alokace byl zvolen princip historických emisí (tzv. grandfathering).

V souvislosti s využitím derogací se očekává výrazná stimulace investic v energetické oblasti s pozitivními dopady na životní prostředí, zaměstnanost, ekonomiku a sociální stabilitu. Pro uplatnění derogací musí ČR naplnit ustanovení čl. 10c směrnice, a proto předložila ve stanovené lhůtě Komisi žádost definující

metodu přidělování a jednotlivé přiděly a dále obsahující:

- důkaz o tom, že členský stát splňuje alespoň jednu z podmínek oprávněnosti;
- seznam zařízení, kterých se žádost týká, a množství povolenek, které má být každému z nich přiděleno;
- národní plán investic do vybavení a modernizace infrastruktury a do čistých technologií stanovující diversifikaci energetické skladby a energetických dodávek v hodnotě pokud možno odpovídající alespoň tržní hodnotě bezplatných povolenek.
- ustanovení o kontrole a prosazování plánovaných investic podle národního plánu;
- informace, které prokazují, že přidělení povolenek nenarušuje nepatříčně hospodářskou soutěž.

Komise má lhůtu 6 měsíců ode dne předložení žádosti pro její schválení, a to z pohledu souladu žádosti a plánu s cílem dosažení nákladově efektivní redukce skleníkových plynů (Generální ředitelství pro ochranu klimatu) a poté v rámci notifikace státní podpory z pohledu případné kolize derogací s hospodářskou soutěží v EU na Generálním ředitelství pro hospodářskou soutěž.

Pokud jde o transpozici směrnice 2003/87/ES,

respektive ustanovení o derogacích, je upravena zákonem 695/2004, konkrétně § 10/10a. (Pokračování v dalším čísle zpravodaje).

Více informací na [u](#)

CDM KREDITY PRO UHELNÉ ELEKTRÁRNY SE NEOSVĚDČILY

V období, kdy se potvrzují pesimistické odhady vývoje koncentrací skleníkových plynů a kdy se ukazuje, že rok 2010 byl historicky nejvíce emisním rokem od počátku měření, vydal Švédský institut pro životní prostředí analýzu poukazující na selhání fungování tzv. Mechanismu čistého rozvoje (CDM) v oblasti výroby energie z uhlí.

Jedná se o jeden z flexibilních mechanismů Kjótského protokolu, který umožňuje rozvinutým ekonomikám dodržet své závazky ve snižování skleníkových plynů realizací redukčních projektů v rozvojových zemích výměnou za emisní kredity. Avšak tyto kredity (tzv. CER) by měly být přiděleny pouze projektům splňující podmínku, že projekt by nebyl bez podpory kreditů realizovatelný, a že současně povede k dodatečnému snížení emisí (tzv. princip adicionality). Avšak podle autorů studie mohlo dojít díky nově používané metodologii

EVROPSKÉ ZPRÁVY A ZAJÍMAVOSTI

Podmíněné odstavení
jádra v Belgii

Derogace v pohybu

CDM kredity pro uhelné
elektrárny se neosvědčily

**Tažení IEA proti fosilním
palivům**

k nadbytečnému přidělu kreditů ve výši 250 % a tím k praktické eliminaci principu adicionality. Autoři poukazují na nízké procento ušetřených emisí, zpochybňují opodstatněnost systémů stimulujících investice do uhlí a naopak upozorňují na čistě tržní důvody pro používání účinnějších technologií. Přestože oficiální představitelé mechanismu i nadále jeho účinnost obhajují, a to hlavně z obav o ztrátu zájmu a důvěry mezi investory, důsledné uplatnění environmentálních principů je vzhledem k i nadále vysokému podílu uhlí nezbytné. Podle studie na podporu z mechanismu nyní čeká 45 projektů v Číně a Indii a podporu by mohlo získat až 80GW energie z nových uhelných elektráren.

Více informací na [21](#)

TAŽENÍ IEA PROTI FOSILNÍM PALIVŮM

V aktuálním vydání každoročního podzimního Světového energetického výhledu (WEO) Mezinárodní energetická agentura (IEA) varuje před negativními dopady současné praxe spotřeby fosilních paliv a jejich dotací na celosvětové klima.

Hlavní ekonom této organizace Fatih Birrol vidí právě tyto subvence jako hlavní brzdu nezbyt-

ného zlepšování energetické účinnosti, která podle něj poslední dva roky klesá. V roce 2010 dosáhly celkové subvence 409 mld. USD, přičemž téměř polovina se týkala ropných produktů. Rostoucí ceny ropy sice donutily nejméně 15 z 37 států, kde se subvence používají, k jejich postupnému odstraňování počínaje rokem 2010, avšak bez progresivnější reformy by se mohly subvence v roce 2020 vyšplhat až na 660 mld.USD. Kromě klasických negativ jako jsou záporná motivace k nehospodárné spotřebě, volatilita cen energie, zvyšování závislosti na fosilních palivech, snižování konkurenceschopnosti obnovitelných zdrojů a dalších nízkouhlíkových technologií poukazuje zpráva i na problém nerovnoměrné redistribuce. Pouze 8% celkových subvencí v roce 2010 bylo distribuováno mezi 20% nejchudších obyvatel. Přitom pokud by došlo k jejich úplné eliminaci do roku 2020, znamenalo by to dle projekcí IEA pokles poptávky po ropě v roce 2035 o 4,4 mil. barelů denně, snížení globální poptávky po energii o téměř 5% a pokles globálních emisí CO₂ o 5,8%.

WEO zároveň otevřeně upozorňuje na potřebu změny globálních trendů v energetice. IEA přímo doporučuje všem vládám přehodnotit případný negativní postoj k provozování

jaderné energetiky jako zdroje, který neemituje žádný oxid uhličitý.

V opačném případě předikuje roztočení kola s velmi negativními výhledy: energetiky s nízkým podílem jaderné energie a vyšším podílem nákladově nekonkurenceschopných obnovitelných zdrojů a uhelných nebo plynových elektráren nastartuje poptávku po fosilních palivech; WEO předpokládá nárůst globální poptávky po uhlí rovný dvojnásobku současného exportu Austrálie, u zemního plynu by tento nárůst představoval ekvivalent dvou třetin současného exportu Ruska. Výsledkem tak bude rostoucí tlak na ceny energií, klesající schopnost zajistit energetickou bezpečnost a v neposlední řadě pak mnohem nákladnější boj proti změnám klimatu.

Více informací na [21](#) nebo [21](#)

Komise povolila švédskou podporu projektu na získávání energie z mořských vln

Komise navrhla nové normy pro bezpečnost těžby ropy a plynu

Irsko bude muset hájit svou výjimku ze spotřební daně pro paliva

Komise posvětila sloučení společností Siemens a NEM

KOMISE POVOLILA ŠVÉDSKOU PODPORU PROJEKTU NA ZÍSKÁVÁNÍ ENERGIE Z MOŘSKÝCH VLN

Evropská komise schválila dne 9. listopadu záměr švédské vlády podpořit částkou 139 mil. švédských korun (přibližně 15 mil. eur) záměr společnosti Seabased Industry vybudovat demonstrační zařízení pro výrobu energie z mořských vln.

Komise dospěla k názoru, že podpora tohoto způsobu získávání energie z obnovitelných zdrojů je v souladu s právními předpisy Unie. Výroba energie z mořských vln prozatím nedosáhla parametrů běžných pro komerční úroveň, k čemuž Komise při posuzování státní subvence zejména přihlížela. Projekt předváděcího zařízení, na kterém Seabased Industry spolupracuje s energetickou společností Fortum Oy, počítá s náklady ve výši zhruba 344 mil. SEK. Více informací na [21](#)

KOMISE NAVRHLA NOVÉ NORMY PRO BEZPEČNOST TĚŽBY ROPY A PLYNU

Evropská komise dne 27. října navrhla nový právní předpis, který by měl v Evropě zajistit větší bezpečnost pobřežní těžby ropy a zemního plynu.

Návrh nařízení se zaměřuje na celý životní cyklus těžby až po demontáž vysloužilého

PRÁVNÍ PŘEDPISY A DOKUMENTY EU

Komise povolila švédskou podporu projektu na získávání energie z mořských vln

Komise navrhla nové normy pro bezpečnost těžby ropy a plynu

Irsko bude muset hájit svou výjimku ze spotřební daně pro paliva

Komise posvětila sloučení společností Siemens a NEM

těžebního zařízení. Změnit by se měla pravidla pro udělování licencí, návrh také zavádí povinnost předběžného plánování pro mimořádné situace. Každý zájemce o těžbu bude muset doložit, že disponuje technickými a finančními prostředky dostatečnými pro zajištění bezpečnostní kontroly vlastních aktivit.

Těžební společnosti budou plně odpovědné za případné škody na životním prostředí. Komise tímto nařízením reaguje na nízkou úroveň harmonizace norem pro bezpečnost pobřežní těžby, které navíc v současné době nepokrývají všechny její aspekty. Nejdůležitějším impulsem pro předložení návrhu byla loňská havárie ropné plošiny v Mexickém zálivu.

Více informací na [21](#)

IRSKO BUDE MUSET HÁJIT SVOU VÝJIMKU ZE SPOTŘEBNÍ DANĚ PRO PALIVA

Evropská komise se dne 27. října rozhodla poslat Irsko před Evropský soudní dvůr kvůli nedodržování evropské legislativy v oblasti spotřebních daní.

Problémem je irská výjimka na spotřební daň na pohonné hmoty pro osoby se zdravotním

handicapem. Irsku vypršelo ke konci roku 2006 přechodné období, které si pro tuto daňovou úlevu dojednalo, nicméně výjimku nadále využívalo.

V září 2008 tedy Evropská komise zaslala Dublinu první žádost o vysvětlení. Irské úřady

v lednu následujícího roku přislíbily, že výjimku zruší, což se ovšem nestalo a Evropská komise v květnu 2010 vyzvala Irsko k nápravě. Protože z jeho strany nenásledovaly žádné adekvátní kroky, postoupila Komise případ Evropskému soudnímu dvoru.

Více informací na [21](#)

KOMISE POSVĚTILA SLOUČENÍ SPOLEČNOSTÍ SIEMENS A NEM

Německá korporace Siemens může převzít nizozemského výrobce spalínových kotlů NEM.

Plánovanou akvizici schválila dne 28. října Evropská komise. Podíl obou společností na trhu se spalínovými kotli není výrazný a rovněž po sloučení obou výrobců na něm zůstane velké množství silných hráčů.

Spalínové kotle (HRSG) se užívají v elektrárnách s kombinovaným paroplynovým cyklem (CCPP), kde využívají zplodin plynových turbin k tvorbě páry a následně výrobě elektrické energie, čímž jednak zvyšují energetickou účinnost elektrárny a jednak pomáhají redukovat emise oxidu uhličitého.

Více informací na [21](#)

Energetiky žalují
německou vládu za
odklon od jádra

ENERGETIKY ŽALUJÍ NĚMECKOU VLÁDU ZA ODKLON OD JÁDRA

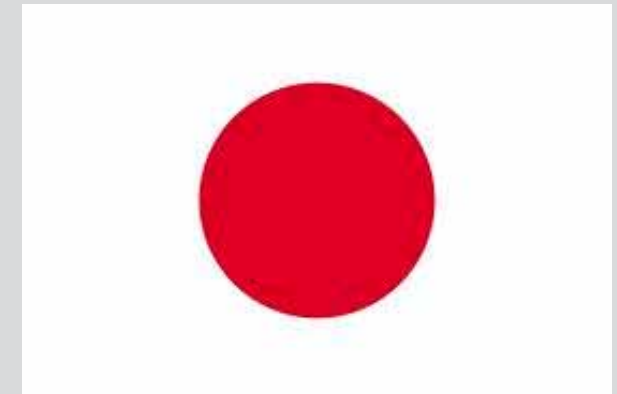
Po havárii v japonské Fukušimě, způsobené velkým zemětřesením následovaným vlnou tsunami, se vláda Angely Merkelové přiklonila k postupnému odstavování jaderné energie v Německu až k jejímu úplnému odklonu v roce 2022.

Renomovaný švýcarský institut Prognos nedávno odhadl náklady na tento krok na 335 mld. eur do roku 2030, ovšem jak se zdá, celkový účet by mohl být mnohem větší. Přední německé energetiky i zahraniční energetiky působící v Německu se totiž rozhodly německý stát za toto politické rozhodnutí zažalovat.

Švédská firma Vattenfall, vlastníci v Německu jaderné elektrárny Brunsbüttel a Krümmel, které již byly nuceně odstaveny, chce žalovat Německo za promarněnou investici v hodnotě 700 mil. eur. Žalovaná částka má ale jít do hodnoty několika miliard eur. Vzhledem k tomu, že je Vattenfall zahraniční společnost, bude se sporem zabývat arbitrážní Mezinárodní středisko pro řešení

investičních sporů (ICSID) ve Washingtonu, kde se budou Švédové jako cizinci odvolávat na mezinárodní úmluvu o ochraně investic do energetiky, která zavazuje k „dodržování stabilních, spravedlivých, výhodných a transparentních podmínek pro investory“, přičemž součástí je i „férové a spravedlivé zacházení s investory“.

Ani německé energetiky nezůstávají pozadu. Společnosti RWE i E.ON se také rozhodly v souvislosti s jadernou energetikou přistoupit k žalobám. Podle E.ONu, největšího německého dodavatele elektřiny, se nejedná o žalobu na změnu energetické politiky Německa jako takovou, ale především o stížnost na nedostatek kompenzací pro firmy, které tento krok výrazně ovlivní v jejich podnikání.

Kvůli zavírání jaderných elektráren prudce klesl firemní zisk v posledních měsících a právníci tohoto koncernu se při žalobě chtějí opřít o článek 14 Ústavy, který chrání majetek v osobním vlastnictví.

Německá společnost RWE podala žalobu již v dubnu u správního soudu v Kasselu, kde se ohradila proti nucenému zavření své jaderné elektrárny Biblis A.

Z největších čtyř energetických společností v Německu zatím k žalobě nepřistoupila pouze EnBW.

Více informací na [21](#) nebo [21](#) nebo také [21](#)

KALENDÁŘ UDÁLOSTÍ

Události z energetiky

21. ŘÍJNA podepsali v Pekingu generální ředitel Mezinárodní agentury pro jadernou energii (IAEA) Jukija Amano a předseda čínského úřadu pro jadernou energii (CAEA) Čchen Kjufa dohodu o bezpečnostní spolupráci při výstavbě atomových elektráren. V Číně nyní probíhá výstavba 27 nových jaderných zařízení. Více na [21](#)

28. ŘÍJNA prohlásil norský ministr energetiky Ola Borten Moe, že Norsko může Evropské unii dodávat zemní plyn dalších 70 let. Optimistickou prognózu vyslovil Moe při příležitosti setkání s Evropským komisařem pro energetiku Güntherem Oettingerem. Podrobnosti mj. zde: [28](#)

31. ŘÍJNA vydala britská vláda povolení pro stavbu dvou nových elektráren v Yorkshiru. Elektrárna s vícepalivovým systémem ve Ferrybridge s výkonem 108 MW a elektrárna s plynovými turbínami s kombinovaným cyklem (CCGT) v Thorpe Marsh o výkonu 1500 MW vytvoří přes 1100 nových pracovních míst a dodají elektřinu téměř 2 milionům domácností. Více zde: [31](#)

6. LISTOPADU oznámila tisková mluvčí Švýcarského energetického úřadu, že smlouva o integraci švýcarského trhu s elektrickou energií a EU bude podepsána v roce 2012. Původně se počítalo s podpisem ještě letos. Podrobnosti zde: [6](#)

9. LISTOPADU varoval generální ředitel společnosti EDF Henri Proglio, že zákaz jaderné energetiky ve Francii by přinesl řadu velkých problémů vč. poklesu HDP v zemi o 0,5–1 %, ohrožení 1 milionu pracovních míst a v neposlední řadě i k 50% nárůstu emisí skleníkových plynů. Více mj. zde: [9](#)

28. LISTOPADU se v Ljubljani uskutečnil seminář Agentury pro spolupráci energetických regulátorů (ACER) k novému nařízení REMIT (týkajícímu se integrity a transparency trhu s energiemi). Blíže viz: [28](#)

28.–29. LISTOPADU proběhla ve Varšavě pod záštitou polského předsednictví EU konference k strategickému plánu pro energetické technologie (tzv. SET-plan). Jedná se již o pátou akci tohoto druhu na uvedené téma. Blíže viz: [28](#)

1. PROSINCE končí lhůty pro předkládání návrhů na projekty hned pro dvě významné energetické aktivity kryté 7. Rámcovým programem pro výzkum a technologický rozvoj (FP7). První je projekt s názvem „Inteligentní města a komunity“ a druhá se týká výstavby energeticky účinných budov. Podrobnosti viz: [1](#) nebo [1](#)

Energetické společenství
slavilo páté narozeniny

ENERGETICKÉ SPOLEČENSTVÍ SLAVILO PÁTÉ NAROZENINY

24. října oslavilo 5 let od svého vzniku Energetické společenství, smluvní sdružení EU a států jihovýchodní Evropy, jehož cílem je podporovat fungování stabilního regulatorního a tržního rámce pro energetiku zúčastněných zemí. Připomínáme při této příležitosti některé nejdůležitější aktivity této instituce a jejich výsledky.

Co bylo motivem vzniku sdružení a jaké jsou jeho hlavní úkoly?

V rámci budování funkčního regulatorního a tržního rámce pro energetický sektor jeho účastníků si Společenství mezi hlavní cíle vytklo podporovat investice do výroby energií a energetické infrastruktury k zajištění stabilního zásobování energiemi, propojení energetických trhů EU a jihovýchodní Evropy a zlepšení environmentální situace v tomto prostoru.

Které státy a v jakém formátu se účastní činnosti Energetického společenství?

Smluvními partnery jsou státy EU na jedné straně a Albánie, Bosna a Hercegovina,

Chorvatsko, Makedonie, Kosovo, Moldávie, Černá Hora, Srbsko a Ukrajina. Arménie, Turecko, Norsko a Gruzie mají status pozorovatelů. Smlouva zakládající vznik Energetického společenství vešla v účinnost k 1. červenci 2006 a měla by vypršet v roce 2016; existenci Společenství lze za toto datum prodloužit na základě jednomyslného rozhodnutí Rady ministrů (účastnických států). Sama instituce disponuje rozpočtem přes 3 mil. EUR na rok 2011, její sekretariát sídlí ve Vídni.

Jak můžeme shrnout dosavadní výsledky?

Sdružení u příležitosti výročí vyzdvihlo především to, že i díky jeho koordinačním aktivitám se smluvním stranám podařilo prosadit vytvoření pevného regulatorního rámce a přizpůsobení

jeho pravidel standardům EU. Účastnické země přijaly legislativu EU pro otevření trhu (tzv. Druhý energetický balíček). Pokud jde o jeho modernizaci v podobě Třetího energetického balíčku, členské státy se zavázaly jej uvést do života do roku 2015. Mělo by se tak tedy stát do doby prozatím předpokládaného ukončení činnosti Společenství.

Co si Energetické společenství klade za cíl do zbývajících 5 let?

Hlavním úkolem je podpora investic. V jihovýchodní Evropě je velké množství zastaralých elektráren, které vyžadují buď likvidaci, nebo přinejmenším nákladnou modernizaci; tou by měly projít i přenosové soustavy. Důležitě bude i posílit fungování silných národních

**Energetické společenství
slavilo páté narozeniny**

regulačních orgánů, jejich pravomoci a nezávislost. Evropská komise jako koordinátor činnosti Společenství slibuje pro tyto úkoly sehrát roli promotéra investic a poradenství při dalších strukturálních reformách.

Lze uvést některé příklady z činnosti v rámci Energetického společenství z poslední doby?

11. listopadu proběhlo na půdě Evropského parlamentu veřejné slyšení s titulem

„Budování evropské energetické diplomacie: vnější dimenze energetické bezpečnosti pro Evropu“. Při této příležitosti Slavčo Nejkov, ředitel Energetického společenství, zdůraznil důležitost „holistického“ přístupu k činnosti, díky němuž se Společenství nesoustředí pouze na liberalizaci, ale současně i na investice, ochranu životního prostředí, energetickou účinnost, budování kapacit a institucí. Komisař Oettinger zde zdůraznil skutečnost, že (i díky Společenství) je dnes energetický trh v Evropě větší než součet trhů 27

členských států EU. V říjnu letošního roku proběhlo na vídeňském sekretariátu školení zástupců smluvních stran v energetické diplomacii. Účastníci této akce (vesměs státní úředníci z partnerských zemí) měli mj. za úkol simulovat přijetí fiktivního rozhodnutí o implementaci směrnice o obnovitelných zdrojích energie. Dne 7. října vydal sekretariát tzv. „odůvodněné stanovisko“ proti Srbsku ve věci sporů mezi kosovským přenosovým operátorem KOSTT a jeho srbským protějškem EMS.